

Zijn kerkelijk standpunt is duidelijk af te lezen uit het tijdschriftje *Petahja*, dat hij zelf redigeerde en vol schreef. Van volbloed verdediger van de Doleantie werd hij een principieel criticus.²² In maart 1891 besloot Van Lingen over te gaan naar de Christelijke Gereformeerde Kerk, een daad, waarvan men het geleidelijk ontstaan kan volgen in zijn tijdschrift. Hij wees nu herhaaldelijk op de noodzaak van een geestelijke eenheid als voorwaarde voor een werkelijke vereniging. Ook was hij het, die de eerste kritiek liet horen op Kuypers standpunt inzake de wedergeboorte.²³ Hij verliet zijn gymnasium in Zetten en weigerde de overstap mee te maken naar de Vereniging in 1892, die hem opnieuw zou doen terecht komen bij de dolerenden, wier standpunt hij had afgewezen.

Het was voornamelijk aan zijn activiteit te danken, dat de vergadering in Utrecht werd belegd, die tot het voortbestaan van de Christelijke Gereformeerde Kerk besloot. De oproep daartoe ging van hem uit.²⁴ De correspondentie, die hij rond deze vergadering met ds.Js. Wisse Czn.voerde was voor de laatste beslissend.²⁵

Zijn kerkelijk standpunt was niet geheel doorzichtig. Hij bleef in de dolerende gemeenten voorgaan, wanneer men zijn dienst verlangde.²⁶ Geestelijke eenheid zag hij als de belangrijkste factor voor het samengaan van gelovigen. Zijn visie op de wedergeboorte hing nauw samen met zijn eigen ervaringen, waarin aan de ontwikkeling van het gevoelsleven een ruime plaats was toebedeeld. De kerk behoefde een geestelijk réveil. In de ogen van Van Lingen was een medisch optreden niet voldoende. Dit moest samengaan met een organisatie, die aan de ervaringen der gelovigen ruimte bood.

Evenzo bepleitte Van Lingen altijd weer de noodzaak van de verbinding van wetenschap en vroomheid.²⁷ Vele malen ging hij met zijn studenten in Zetten

22. *Petahja*, 2° jrg., nr. 12, blz. 180-184.

23. *Petahja*, 4° jrg., nr. 11, blz. 168-175.

24. Van Lingen aan Beuker, 4 augustus 1892: 'De oproeping tot de vergadering is juist van mij uitgegaan', zie: *De Vrije Kerk. Stemmen uit de Gereformeerde Kerken in Nederland*, 18° jrg., Leiden 1892, blz. 412.

25. A.w., blz. 412.

26. Dit bleef doorgaan ook na de Vereniging: 'Desniettemin heb ik verklaard en herhaalde dit nog in 't laatste Nr. van "t Wekkertje", dat ik bereid ben tot hulpe waar ik kan. Jaren lang heb ik geheel belangeloos te Zetten elken Zondag in de Doleerende Kerk voorgedaan. Desgelijks elken Zondag in Randwijk ... Ik twijfelde geen oogenblik om dit na de vakantie voort te zetten. Ik bleef en blijf dus alles ook voor de dolerenden doen wat ik kan', a.w., blz. 411.

27. Een krachtig pleit daarvoor in de jaargangen van *Petahja*. Zie ook: *Wasdom. Rede tot opening van den cursus 1906-1907 aan de Theologische School te Rijswijk, gehouden 11 september 1906*, Utrecht z.j.